

Міністерство освіти і науки України

Державний заклад
«Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»
кафедра політичних наук і права
Центр соціально-політичних досліджень «Politicus»

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ
З МІЖНАРОДНОЮ УЧАСТЮ**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА
ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ
ТА ШЛЯХИ МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 р.

м. Одеса

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД
«ПІВДЕННОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ К. Д. УШИНСЬКОГО»
КАФЕДРА ПОЛІТИЧНИХ НАУК І ПРАВА
ЦЕНТР СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ «POLITICUS»**

**X ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА
КОНФЕРЕНЦІЯ
з міжнародною участю**

**СУЧАСНА УКРАЇНСЬКА ДЕРЖАВА:
ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ
МОБІЛІЗАЦІЇ РЕСУРСІВ**

30 квітня 2026 року

м. Одеса

УДК 321(477)(063)

DOI: <https://doi.org/10.24195/UkrainianState2026-10>

*Рекомендовано до друку Вченою радою Університету Ушинського
(протокол від 28 травня 2026 року № 14)*

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Рецензенти:

Кокорев О. В., доктор політичних наук, доцент, в.о. завідувача кафедри журналістики, соціальних комунікацій і ІТ-права Державного університету Інтелектуальних технологій і зв'язку.

Петінова О. Б., доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософських і соціологічних студій та соціокультурних практик ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»

Організаційний комітет конференції:

Наумкіна С. М. – доктор політичних наук, професор, завідувач кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Музиченко Г. В. – проректор з наукової роботи, доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Гедікова Н. П. – доктор політичних наук, професор, професор кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Проноза І. І. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Каменчук Т. О. – кандидат політичних наук, доцент, доцент кафедри політичних наук і права Університету Ушинського;

Таску-Ставре М. – доктор політичних наук, професор, професор Бухарестського університету (Румунія);

Хевцуріані А. – доктор наук у сфері міжнародних відносин, професор факультету права та міжнародних відносин, Грузинський технічний університет (Грузія).

У збірнику матеріалів X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю «Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів» представлено результати наукових досліджень науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти, молодих науковців та практиків із вітчизняних і зарубіжних закладів вищої освіти та наукових установ, об'єднаних прагненням до осмислення актуальних викликів державотворення, суспільного розвитку та післявоєнної відбудови України.

Матеріали збірника охоплюють широкий спектр актуальних проблем сучасної політичної, правової, економічної та соціогуманітарної науки. У наукових доповідях і дослідженнях висвітлено питання розвитку та модернізації політичних інститутів і процесів сучасної держави, правових та економічних механізмів відбудови України, інформаційної безпеки та протидії гібридним загрозам в умовах глобальних трансформацій. Значну увагу приділено філософським засадам державотворення, соціальним практикам і менеджменту соціокультурного розвитку, а також питанням євроінтеграції, транскордонної співпраці, міжнародних партнерств і регіональних стратегій сталого розвитку в умовах сучасних політичних та соціальних змін.

Збірник відображає високий рівень наукової дискусії та міждисциплінарного підходу до аналізу суспільно-політичних процесів, сприяє розвитку наукової комунікації та міжінституційної співпраці. Матеріали конференції становлять практичний і науковий інтерес для дослідників, викладачів, здобувачів освіти, представників органів державної влади, місцевого самоврядування та фахівців у сфері політичних, правових, економічних і соціогуманітарних наук.

Матеріали подано в авторській редакції. За зміст та достовірність наведених фактів, цитат і даних відповідальність несуть автори.

Варенюк Ангеліна	ПРАВОВИЙ СТАТУС ТУРОПЕРАТОРА ЯК СУБ'ЄКТА ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ТУРИЗМУ	135
Вільчинська Наталія	МЕНЕДЖМЕНТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ ЯК ОСНОВА АНТИКРИЗОВОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМТВА У ВОЄННИЙ ТА ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОДИ	137
Водяницька Олена	ФІНАНСОВА СТІЙКІСТЬ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ ТА МЕТОДИ ЇЇ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В СУЧАСНИХ УМОВАХ	141
Дерев'янкін Сергій	ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДОБРОЧЕСНОСТІ У ПРОЦЕСАХ ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	144
Долженков Олександр	РЕПАРАЦІЇ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВІДШКОДУВАННЯ ЗБИТКІВ: ПРАВОВІ ВИКЛИКИ	146
Ковінько Марина	ЕКОНОМІЧНА ЖУРНАЛІСТИКА У ВИМІРІ ГАЛУЗЕВОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ	148
Колісник Вероніка, Харитоновна Аліна	ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК МЕХАНІЗМ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	152
Корбут Анастасія	ПРАВОВІ ТА ЕКОНОМІЧНІ МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ І ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ	156
Кравчук Світлана	ЛЮДСЬКА ГІДНІСТЬ ЯК ІМПЕРАТИВ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ: ВИКЛИКИ ДЛЯ РОЗБУДОВИ ПРАВОВОЇ ДЕРЖАВИ В УКРАЇНІ	159
Куріченкова Марія	ЦИФРОВІ НАВИЧКИ ЯК ДРАЙВЕР ПІДПРИЄМНИЦТВА ТА ІННОВАЦІЙ: ВИКЛИКИ ДЛЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БІЗНЕС-ОСВІТИ	163
Кухтюк Юлія	ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ, ЗАВДАНОЇ НЕЗАКОННИМИ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВИМИ ЗАХОДАМИ: ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	165
Лук'яненко Емма, Кириченко Сергій	ЦИФРОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ УКРАЇНИ ЯК РЕСУРС ДЕРЖАВНОГО РОЗВИТКУ	168
Маковій Віктор	ЗАГАЛЬНІ ТА СПЕЦІАЛЬНІ ЗАСАДИ РЕАЛІЗАЦІЇ ФРАУДАТОРНOSTІ У ПРИВАТНОМУ ПРАВІ	170
Манікало Володимир	МІНІМІЗАЦІЯ ФІСКАЛЬНИХ РИЗИКІВ ДЕРЖАВНОГО СЕКТОРУ ЯК ЕКОНОМІЧНИЙ МЕХАНІЗМ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ.	174
Миронюк Віра	ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТУРОПЕРАТОРІВ ЯК МЕХАНІЗМ ПРАВОВОГО ЗАХИСТУ СПОЖИВАЧІВ В УМОВАХ ВІДНОВЛЕННЯ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	178
Осадчук Матвій	IGAMING-ІНДУСТРІЯ ЯК СЕГМЕНТ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ: ПРАВОВІ МЕХАНІЗМИ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ЕКОНОМІЧНІ ПЕРСПЕКТИВИ ДЛЯ УКРАЇНИ	180
Петінова Оксана, Карастан Сергій	КОМПЛЕКСНА МОДЕЛЬ ЧИННИКІВ ТІНЬОВОЇ ЕКОНОМІКИ	184
Повар Павло	АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ЛЦЕНЗУВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ТОВАРНИХ БІРЖ	190
Полуяктова Ольга, Шабля Дарина	РОЛЬ ФІНАНСОВОЇ ДОПОМОГИ МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ У МАКРОЕКОНОМІЧНІЙ СТАБІЛІЗАЦІЇ УКРАЇНИ	194

3. Експертний звіт про засоби правового захисту та механізми відшкодування збитків особам, які постраждали від війни в Україні. URL: <chrome-extension://efaidnbnmnibpcajpcglclefindmkaj/https://rm.coe.int/-ouncil-of-europe-expert-report-on-reparations/1680aeae53>

4. Куренкова О. Треба спершу подати заяву до Реєстру збитків. URL: <https://suspilne.media/1114936-hocete-sob-rosia-zaplatila-za-vijnu-treba-spersu-podati-zaavu-do-reestru-zbitkiv-poasnuemo-ak-ce-zrobiti/>

Ковінько М.,
кандидат філологічних наук,
доцент кафедри журналістики та реклами,
Державний торговельно-економічний університет
м. Київ, Україна

ЕКОНОМІЧНА ЖУРНАЛІСТИКА У ВИМІРІ ГАЛУЗЕВОЇ ЖУРНАЛІСТИКИ

Економічна журналістика у західній медійній традиції належить до найбільш розвинених форм галузевої журналістики, що поєднує публіцистичну практику, економічне знання, фінансову аналітику, бізнес-комунікацію і публічний контроль за ринковими процесами. Її суспільне значення зумовлене передусім тим, що сучасна аудиторія значною мірою сприймає економічні зміни через медіа.

Економічну журналістику досліджували Т. С. Гіріна, Н. І. Зикун, А. Арресе, А. Дамстра, М. Булес, Р. Влігентгарт, К. де Сверт, А. Калогеропулос, Д. Тамбіні, Ф. Алакіль, Х. М. Свенссон, А. ван Дален, К. Х. де Врізе, Е. Альбек та Х. Луго-Окандо та інші. Дослідження економічних новин засвідчують, що медійне висвітлення економіки впливає на громадські оцінки, очікування і політичні судження, тому ця сфера має не лише інформаційну, а й суспільно-регулятивну вагу (Damstra et al., 2018). Понятійні межі цього напрямку в західному журналістикознавстві формуються через взаємодію трьох близьких термінів: економічна журналістика, бізнес-журналістика і фінансова журналістика. А. Арресе (2024) показує, що ці назви пов'язані з різними національними традиціями та редакційними культурами: економічна журналістика охоплює ширше висвітлення економічних процесів і політики, бізнес-журналістика зосереджується на компаніях, підприємстві, ринках і менеджменті, фінансова журналістика тяжіє до аналізу фінансових ринків, інвестицій, банківського

сектору, капіталу та ризиків. Їхнє перетинання створює багатовимірне поле, у якому галузевий аспект визначається тематикою, професійними компетентностями, типами джерел і способами подання складної інформації.

Як різновид галузевої журналістики економічна журналістика потребує спеціалізованої підготовки, здатності працювати зі статистикою, фінансовою звітністю, біржовими показниками, державними документами та експертними коментарями. Її професійна специфіка полягає у перевірці числових даних, поясненні економічної термінології та перетворенні абстрактних показників на зрозуміле суспільно релевантне повідомлення. У цьому сенсі економічний журналіст виконує роль посередника між експертним знанням і широкою аудиторією. У жанровому аспекті економічна журналістика функціонує як багаторівнева система інформаційних, аналітичних і пояснювальних форм. До її базових жанрових різновидів належать економічна новина, ділова замітка, ринковий огляд, аналітична стаття, коментар експерта, інтерв'ю з учасником економічного процесу, пояснювальний матеріал, прогноз, розслідування. Кожен із цих жанрів має власну комунікативну функцію: новина фіксує зміну економічної ситуації, огляд упорядковує динаміку ринку, аналітична стаття встановлює причинно-наслідкові зв'язки, інтерв'ю вводить у матеріал фахову позицію, а розслідування актуалізує питання відповідальності, прозорості й контролю. Для економічної журналістики особливо характерна жанрова гібридність, коли інформаційний виклад поєднується з елементами аналітики, довідки, інфографіки, експертного коментаря та прогностичного пояснення. Популярність журналістського допису в цьому жанрі багато в чому залежить від того, наскільки вдало автор поєднує факт, дані, експертну інтерпретацію та соціальний контекст, не втрачаючи точності й не спрощуючи складні економічні процеси до поверхового повідомлення.

Суспільна функція економічної журналістики охоплює інформування, пояснення, освіту аудиторії, контроль за ринковими й корпоративними практиками, а також формування підстав для усвідомленого ставлення до економічної політики. Спеціалізовані фінансові медіа орієнтуються на аудиторію, яка вже має інтерес до ринків і капіталу, тоді як масові економічні новини перекладають складні процеси мовою повсякденних наслідків. Через це, різні типи медіа різні по-своєму визначають новинну цінність економічної інформації, обирають джерела та встановлюють межі допустимого спрощення подачі (Arrese, 2024; Damstra & De Swert, 2020).

У суспільному вимірі економічна журналістика має значення як інструмент економічної грамотності, публічної підзвітності економічних акторів та демократичного контролю. Вона пояснює причини й наслідки інфляції,

безробіття, бюджетних рішень, податкової політики, ринкових змін і соціальних витрат, допомагаючи суспільству краще орієнтуватися в умовах нестабільності. Фахова економічна журналістика здатна знижувати простір для маніпуляцій, посилювати вимоги до прозорості влади й бізнесу, робити видимими інтереси різних соціальних груп і сприяти відповідальному обговоренню майбутнього суспільства. В ситуації, коли мільйони українців вимушено покинули домівки, економічна журналістика має значення також для пояснення трансферу людського капіталу, підприємницьких стратегій мігрантів, грошових переказів, житлової політики, навантаження на міську інфраструктуру, гендерного перерозподілу доглядової праці та умов повернення українців.

Висновки. Отже, економічна журналістика в західному дискурсі є розвинутою формою галузевої журналістики, що поєднує спеціалізоване знання, роботу з даними, професійну етику, критичну перевірку джерел і суспільну відповідальність. Її якість визначається здатністю журналіста пояснювати економічні процеси точно, доступно й контекстуально, з урахуванням інтересів різних груп аудиторії. Перспективними напрямками подальших досліджень залишаються цифрова трансформація економічної журналістики, її роль у кризових ситуаціях, структура джерел, вплив платформних метрик і критерії якості пояснення складних економічних процесів.

Література:

1. Гиріна, Т. С. (2024). Українська економічна журналістика як інформаційна складова залучення іноземного капіталу до відновлення Київщини. *Держава та регіони. Серія: Соціальні комунікації*, 1(57). [https://doi.org/10.32840/cpu2219-8741/2024.1\(57\).4](https://doi.org/10.32840/cpu2219-8741/2024.1(57).4)
2. Зикун, Н. І. (2017). Економічна журналістика як концепт освітньої магістерської програми. В *Innovations in science and education: Challenges of our time: Collection of scientific papers* (pp. 233–236). IASHE. <https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/6355/>
3. Ковінько, М. (2024). Співвідношення понять «художня реальність» і «медійна реальність». В *Образи сучасності в гуманітарному знанні: матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції* (с. 252–257). Державний торговельно-економічний університет.
4. Ковінько, М. В., Алданькова, Г. В., & Пиголенко, І. В. (2025). Інтервенція рекламних повідомлень у комунікативну тканину сучасного міста та її суспільний аспект. *Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право*, 1(65), 6–21. [https://doi.org/10.20535/2308-5053.2025.1\(65\).332516](https://doi.org/10.20535/2308-5053.2025.1(65).332516)

5. Петренко-Лисак, А. О., Файвішенко, Д. С., & Ковінько, М. В. (2025). Гендерний аспект маркетингово-комунікаційного дискурсу суспільства в контексті розбудови цифровізованого міста. Актуальні проблеми інноваційної економіки та права, (2), 44–49. <https://doi.org/10.36887/2524-0455-2025-2-10>
6. Файвішенко Д. С., Шкуров Є. В. Соціально-комунікаційний простір: тенденції, медіа, рефлексії війни. Економічна теорія та право. Kharkiv : Pravo, 2023. No. 1 (52). С. 105-123. <http://econtlaw.nlu.edu.ua/wp-content/uploads/2023/05/Economic-Theory-and-Law-2023-1.pdf>
7. Alaqil, F., & Lugo-Ocando, J. (2021). Using statistics in business and financial news in the Arabian Gulf: Between normative journalistic professional aspirations and ‘real’ practice. Journalism Practice. <https://doi.org/10.1080/17512786.2021.1930572>
8. Arrese, Á. (2022). “In the beginning were the data”: Economic journalism as/and data journalism. Journalism Studies, 23(4), 487–505. <https://doi.org/10.1080/1461670X.2022.2032803>
9. Arrese, Á. (2024). Vive la différence? Business journalism in its global uniformity and variety. In J. Weber & R. S. Dunham (Eds.), The Routledge companion to business journalism (pp. 325–339). Routledge. <https://doi.org/10.4324/9781003298977-34>
10. Damstra, A., & De Swert, K. (2020). The making of economic news: Dutch economic journalists contextualizing their work. Journalism. <https://doi.org/10.1177/1464884919897161>
11. Damstra, A., Boukes, M., & Vliegenthart, R. (2018). The economy. How do the media cover it and what are the effects? A literature review. Sociology Compass, 12(5), e12579. <https://doi.org/10.1111/soc4.12579>
12. Hurova I. V., Shkurov Y. V. Man in Digitized Urban Socio-Cultural Space. Anthropological Measurements of Philosophical Research. 2023. Volume 24. PP. 75–87. <https://doi.org/10.15802/ampr.v0i24.295321>
13. Kalogeropoulos, A., Svensson, H. M., Van Dalen, A., De Vreese, C. H., & Albæk, E. (2014). Are watchdogs doing their business? Media coverage of economic news. Journalism. <https://doi.org/10.1177/1464884914554167>
14. Shkurov, Y. (2025). Media communications in the social dimension of the city Вісник Львівського університету. Серія Журналістика, 57, 98–105. <https://doi.org/10.30970/vjo.2025.57.13294>
15. Tambini, D. (2010). What are financial journalists for? Journalism Studies, 11(2), 158–174. <https://doi.org/10.1080/14616700903378661>

16. Torre Cantalapiedra, E., & Ots, I. (2025). Factores que influncian las respuestas políticas de Estados Unidos y Canadá a los refugiados ucranianos. *Estudios Fronterizos*, 26, Artículo e164. <https://doi.org/10.21670/ref.2506164>

17. Tandoc, E. C., Jr. (2014). Journalism is twerking? How web analytics is changing the process of gatekeeping. *New Media & Society*, 16(4), 559–575. <https://doi.org/10.1177/1461444814530541>

Колісник В.С., Харитонова А. Л.,
здобувачки 3 курсу ОП «Менеджмент бізнес-організацій»
Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана
Науковий керівник: **Королюк Т. О.,**
к. е. н., доцент, доцент кафедри
національної економіки та публічного управління
КНЕУ імені Вадима Гетьмана
м. Київ, Україна

ПУБЛІЧНО-ПРИВАТНЕ ПАРТНЕРСТВО ЯК МЕХАНІЗМ ВІДБУДОВИ УКРАЇНИ

Післявоєнна відбудова України є одним із найважливіших завдань сучасного етапу розвитку держави. Внаслідок повномасштабної війни було зруйновано значну частину транспортної інфраструктури, житлового фонду, об'єктів енергетики, промисловості та соціальної сфери. Це призвело не лише до матеріальних втрат, але й до уповільнення економічного розвитку країни в цілому. За різними оцінками, потреба у фінансових ресурсах для відновлення обчислюється десятками, а подекуди і сотнями мільярдів доларів. Очевидно, що державний бюджет не може самостійно забезпечити такі обсяги фінансування, особливо з урахуванням поточних видатків на оборону та соціальну підтримку населення. У зв'язку з цим виникає необхідність залучення альтернативних джерел інвестицій та пошуку ефективних механізмів мобілізації ресурсів. Одним із таких механізмів є публічно-приватне партнерство, яке дозволяє об'єднати фінансові, організаційні та управлінські можливості держави і бізнесу для реалізації суспільно важливих проєктів.

У законодавстві України використовується термін «державно-приватне партнерство», який закріплений у Законі «Про державно-приватне партнерство».

Наукове видання

Сучасна українська держава: вектори розвитку та шляхи мобілізації ресурсів : матеріали X Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю, м. Одеса, 30 квітня 2026 року. Одеса : ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Центр соціально-політичних досліджень «Politicus», 2026. 583 с.

Опубліковано в авторській редакції